

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje (kodifikuota versija)

COM(2006)226 final — 2006/0073(COD)

(2006/C 324/02)

Taryba, vadovaudamasi Europos bendrijos steigimo sutarties 95 straipsniu, 2006 m. birželio 6 d. nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl *Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje (kodifikuota versija)*

Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto darbo šiuo klausimu organizavimą, 2006 m. rugsėjo 20 d. priėmė savo nuomonę. Pranešėjas Daniel Retureau.

Atsižvelgdama į naują Komiteto narių sudėtį, plenarinė asamblėja nusprendė šią nuomonę nagrinėti spalio mėn. plenarinėje sesijoje ir pagal Darbo tvarkos taisyklių 20 str. pagrindiniu pranešėju paskirti Daniel Retureau.

430-ojoje plenarinėje sesijoje, vykusioje 2006 m. spalio 26 d., Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 95 nariams balsavus už ir 4 susilaikius.

1. Komisijos pasiūlymas

1.1 Pasiūlyme kalbama apie kodifikavimą; kodifikuojamuose teisės aktuose daromi tik formos pakeitimai, kurie iš esmės nekeičia galiojančios ir kodifikavimo laikotarpiu taikomos teisės.

1.2 Piliečių Europos kontekste labai svarbu nuolat paprastinti ir skaidrinti Bendrijos teisę. Todėl Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija, pabrėždami, kad teisės aktus, kurie keletą kartų buvo iš dalies pakeisti, būtina kodifikuoti, sudarė tarpinstitucinių susitarimą, kuriuo nusprendė taikyti pagreitinto kodifikuojamų aktų priėmimo tvarką. Kodifikuojamuose teisės aktuose negali būti daromi esminiai pakeitimai.

2. Bendros pastabos

2.1 EESRK konstatuoja, kad Komisijos pasiūlymai visiškai atitinka pagreitintos tvarkos taikymo kodifikavimui tikslus.

2.2 Tačiau turėtų būti apsvaistytas įstatymų, susijusių su autorių ir gretutinėmis teisėmis, pastovumo užtikrinimo klausimas, kadangi kodifikavimas tikrai bus naudingas tik tuo atveju, jei šios srities teisės nuostatos iš esmės nebus keičiamos.

2.3 Kadangi Bendrijos teisė nuolatos tobulinama (laukiama pasiūlymų dėl baudžiamųjų priemonių), o jos perkėlimo į nacionalinę teisę ypatumai skiriasi, reikia pripažinti, kad nėra tolygiai išlaikyta autorių teisių, o ypač gretutinių teisių, turėtojų ir kūrinių adresatų (visuomenės, mokslininkų ir universitetų bend-

ruomenių ir kitų „kultūros paslaugų vartotojų“) teisių pusiausvyra, kadangi daugelyje valstybių narių vis labiau ribojamos apsaugotų kūrinių naudotojų teisės. Pavyzdžiui, daugeliu atveju mechaninės ar programinių įrangų pavidalo apsaugos priemonės, taip vadinamos DRM (angl. *digital rights management*) draudžia daryti kopiją asmeninio naudojimo tikslais; draudžiama ir apgražos technologija, užtikrinanti programų sąveiką.

2.4 Tokia vartotojams nepalanki padėtis blogėja ir toliau, kadangi griežtinamos baudžiamosios priemonės, kurių imamasi, jei bandoma apeiti DRM ir pasidaryti kopiją asmeniniam naudojimui ar atsarginę kopiją.

2.5 EESRK mano, kad taikyti kodifikavimo priemones autorių ir gretutinių teisių srityje yra per anksti, nes būtina suderinti Bendrijos teisės aktus, ypač atsižvelgiant į Lisabonos strategijos nuostatas. Tuo labiau, kad sprendžiant daugelį svarbių klausimų yra leista vadovautis subsidiarumo principu, o perkėlimo Bendrijos teisę į nacionalinę valstybių narių teisę pastebimi skirtumai, kurie gali stabdyti laisvą kūrinių ir kultūrinių paslaugų judėjimą.

2.6 Todėl manome, kad šiame etape, siekiant, kad galiojanti teisė taptų aiškesnė, pakaktų Leidinių biuro atlikto paprasto techninio teisės aktų konsolidavimo. Ir ateityje, kai prireiks iš dalies pakeisti galiojančią teisę, būtų galima naudoti šį metodą vietoje kodifikacijos, kurią pasirinkdami rizikuojame sustabdyti vystymąsi.

3. Specialios pastabos

3.1 Be to, Komitetas norėtų, kad į Bendrijos teisę būtų įtrauktos nuostatos dėl licencijų — tokių kaip GPL (viešoji bendra licencija), arba *Creative Commons* licencija knygoms ir meninei kūrybai — pripažinimo ir jų atitinkamos apsaugos. Tokios licencijos suteikia naudotojams labai daug nevaržomo naudojimo galimybių; pavyzdžiui, GPL reguliuoja daugelį serveriuose naudojamų kompiuterinių programų (maršruto parinktuvoose internetui, administracinėse įstaigose, įmonėse).

3.2 Šios daugiau galimybių teikiančios naudojimo licencijos skatina kūrinių sklaidą, padeda naudotojams ir adresatams leng-

viau juos pasiekti ir visiškai atitinka Lisabonos strategijoje nustatytus greitos žinių ir technologijos sklaidos tikslus.

3.3 Todėl EESRK ragina Komisiją persvarstyti kodifikacijos pasirinkimą ir vietoje jos imtis iniciatyvų, kuriomis, pripažįstant laisvas licencijas ir tolygiai paskirstant teises tarp jų turėtojų ir naudotojų, šiuolaikinėje informacinių technologijų visuomenėje, siekiant stiprinti Europos bendrijos konkurencingumą ir naujovių vystymą, būtų užtikrinta kad kūriniams gali naudotis kuo platesnis pageidaujantių ratas.

2006 m. spalio 26 d., Briuselis

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Dimitrios DIMITRIADIS

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl autorių ir gretutinių teisių apsaugos terminų (kodifikuota redakcija)

COM(2006)219 final — 2006/0071(COD)

(2006/C 324/03)

Taryba, vadovaudamasi Europos bendrijos steigimo sutarties 95 straipsniu, 2006 m. birželio 6 d. nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl *Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl autorių ir gretutinių teisių apsaugos terminų (kodifikuota redakcija)*

Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto darbo šiuo klausimu organizavimą, 2006 m. rugsėjo 20 d. priėmė savo nuomonę. Pranešėjas Daniel Retureau.

Atsižvelgdama į naują Komiteto narių sudėtį, plenarinė asamblėja nusprendė šią nuomonę nagrinėti spalio mėn. plenarinėje sesijoje ir pagal Darbo tvarkos taisyklių 20 str. pagrindiniu pranešėju paskirti Daniel Retureau.

430-oje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. spalio 26 d., Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 104 nariams balsavus už ir 1 susilaikius.

1. Komisijos pasiūlymas

1.1 Pasiūlyme kalbama apie kodifikavimą; kodifikuojamuose teisės aktuose daromi tik formos pakeitimai, kurie iš esmės nekeičia galiojančios ir kodifikavimo laikotarpiu taikomos teisės.

1.2 Piliečių Europos kontekste labai svarbu nuolat paprastinti Bendrijos teisę ir suteikti jai aiškumo. Todėl Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija, pabrėždami, kad teisės aktus, kurie keletą kartų buvo iš dalies pakeisti, būtina kodifikuoti, sudarė tarpinstitucinį susitarimą, kuriuo nusprendė taikyti pagreitinto kodifikuojamų aktų priėmimo tvarką. Kodifikuojamuose teisės aktuose negali būti daromi esminiai pakeitimai.

2. Bendros pastabos

2.1 EESRK pažymi, kad Komisijos pasiūlymai visiškai atitinka pagreitintos tvarkos taikymo kodifikavimui tikslus.

2.2 Tačiau turėtų būti apsvarstytas įstatymų, susijusių su autorių ir gretutinėmis teisėmis, pastovumo užtikrinimo klausimas, kadangi kodifikavimas tikrai bus naudingas tik tuo atveju, jei šios srities teisės nuostatos iš esmės nebus keičiamos.